

Číslo jednací: KUJI 103543/2019
Sp. zn.: OZPZ 91/201
Vyřizuje/telefon: Švíková/564 602 590

Rozhodnutí

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále též „KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ“), jako příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 77a odst. 4 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“) na základě žádosti Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, IČ: 62933591, sídlem Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov (dále též „žadatel“) **z důvodu provádění potřebných inventarizačních přírodovědných průzkumů, monitoringu, dokumentací a šetření v ochraně přírody, ukládání, zpracovávání, vyhodnocování a poskytování dat v ochraně přírody** podle § 78 odst. 5 zákona o ochraně přírody a zejména sledování stavu evropsky významných druhů na území ČR ve smyslu ust. § 45f odst. 1 zákona o ochraně přírody a povinností tzv. reportingu k Evropské Komisi, které budou zajišťovány pracovníky žadatele a jeho smluvními partnery

I.

povoluje výjimku podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a písm. d) zákona o ochraně přírody ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů vyskytujících se ve správním obvodu Krajského úřadu Kraje Vysočina, zařazených do přílohy č. 2 a č. 3 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona (dále též „vyhláška“); druhy jsou specifikovány v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, přičemž u jednotlivých druhů jsou uvedeny konkrétní zákazy z ust. § 49 odst. 1 nebo ust. § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody, ze kterých je výjimka povolena,

II.

povoluje výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných území zařazených v kategorii přírodní rezervace podle § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody, konkrétně ze zákazu uvedeného v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody - sbírat či odchytávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů, které leží ve správním obvodu Krajského úřadu Kraje Vysočina tak, jak jsou vypočteny v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí,

III.

vydává souhlas podle ust. § 44 odst. 3 ve spojení s ust. § 44b zákona o ochraně přírody k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR) tak, jak jsou konkrétně vypočteny v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí, zejména ke vstupu mimo veřejné cesty a sběru a odchytu rostlin a živočichů (viz doslovné citace ze zřizovacích předpisů o vyhlášení jednotlivých PP a P),

IV.

vydává pověření ve smyslu ust. § 10 odst. 3 zákona o ochraně přírody k provádění monitoringu jeskyní – Čertovy díry, Habrecká, Pod Šeptouchovem, v souvislosti s prováděním monitoringu letounů a souvisejícího výzkumu v uvedených jeskyních.

Výjimky a souhlas jsou vydány pro území, kde je příslušným orgánem ochrany přírody Krajský úřad Kraje Vysočina. Jedná se o území Kraje Vysočina mimo území chráněných krajinných oblastí (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory) a pozemky určené k obraně státu. Dále jsou výjimky povoleny pro území maloplošných zvláště chráněných území, kde je příslušným orgánem ochrany přírody Krajský úřad Kraje Vysočina.

Výjimky se povolují a souhlas se vydává za následujících podmínek:

1. Žadatel nahlásí na Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství nejpozději do 30. 4. každého kalendářního roku konkrétní seznam osob provádějící monitoring konkrétních druhů pro daný rok.
2. Žadatel ručí za to, že smluvní partneri, budou odborně způsobilí k činnostem dle této výjimky, budou poučeni o podmínkách této výjimky a metodikách provádění těchto činností, podle kterých bude postupováno.
3. Při výkonu činností bude postupováno maximálně šetrně, aby nedocházelo k nadměrným škodám na zvláště chráněných druzích a jejich místních populacích a biotopech či poškozování zvláště chráněných území a jeskyň.
4. Při odchytu živočichů do pastí bude usmrcováno pouze nezbytně nutné množství pro determinaci. Ostatní živí jedinci budou z pastí vypuštěni v místě zpět do přírody.
5. Žadatel bude vkládat získaná data – tj. všechny shromážděné informace o výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů do Nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Výjimka je platná do 31. 12. 2024

Účastníkem správního řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, IČ: 62933591, sídlem Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov.

Odůvodnění:

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství obdržel dne 10. 12. 2018 žádost Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, IČ: 62933591, sídlem Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, zařazených do přílohy č. 2 a 3 vyhlášky. Seznam zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a zákazů, pro které je výjimka pro jednotlivé skupiny požadována pro účel tohoto správního řízení – povolení výjimky je uveden v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí. Povolení výjimky je požadováno pro provádění potřebných inventarizačních přírodovědných průzkumů, monitoringu, dokumentací a šetření v ochraně přírody, ukládáním, zpracováváním, vyhodnocováním a poskytováním dat v ochraně přírody podle § 78 odst. 5 zákona o ochraně přírody a zejména sledováním stavu evropsky významných druhů na území ČR ve smyslu ust. § 45f odst. 1 zákona o ochraně přírody a povinností tzv. reportingu k Evropské Komisi (viz pověřovací listina MŽP z 8.6.2015, č.j. 38895/ENV/15, 698/600 pro AOPK ČR, konkr. písm. n), viz příloha č. 3 žádosti). Tento monitoring a výzkum zvláště chráněných druhů rostlin včetně hub (viz def. ust. § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody) a živočichů je prováděn jednak zaměstnanci státního úřadu AOPK ČR a dále jejími smluvními partnery, řádově jde o cca 10-20 osob. Jednotlivé metodiky, podle kterých je v rámci inventarizačních průzkumů a monitoringu postupováno, zveřejňuje žadatel na webových stránkách www.biomonitoring.cz. Při výkonu výzkumných a monitorovacích činností dochází ke střetu s činnostmi, které jsou zákonem zakázány (zákazy pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, zákazy pro zvláště chráněná území, zákazy pro jeskyně). Výjimka z těchto zákazů je požadována na 5 let.

KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ dne 10. 1. 2019 požádal Ministerstvo životního prostředí o změnu příslušnosti správního orgánu v uvedené věci z důvodu podání obdobných žádostí

na celé území České republiky. Dne 25. 2. 2019 bylo doručeno vyjádření Ministerstva životního prostředí, že navrhované převzetí působnosti nebude realizovat z důvodu již probíhajících správních řízení na jiných krajských úřadech.

KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ dne 20. 3. 2019 vyzval žadatele k doplnění podání, které bylo doplněno dne 12. 4. 2019 a proto KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ oznámil dne 30. 4. 2019 zahájené správní řízení o udělení výjimky známým účastníkům řízení. Současně správní orgán upozornil účastníky řízení na možnost uplatnit svá práva před vydáním rozhodnutí, zejména ve smyslu § 36 odstavce 3 správního řádu právo vyjádřit se k jeho podkladům. Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení mají postavení účastníka předmětného řízení všechny obce Kraje Vysočina mimo území chráněných krajinných oblastí (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory). Dle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody správní orgán informoval občanská sdružení, která o toto u zdejšího správního orgánu požádala, o zahájení řízení ve výše jmenované věci. Žádná občanská sdružení se k účastenství nepřihlásila. KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ neobdržel do vydání rozhodnutí žádné vyjádření či podněty.

Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, pro které je povolována výjimka, jsou uvedeny v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí. Zvláště chráněné druhy jsou zařazeny do tří stupňů ochrany a to „ohrožený“, „silně ohrožený“ a „kriticky ohrožený“. V §§ 49 a 50 zákona o ochraně přírody jsou stanoveny základní ochranné podmínky zvláště chráněných druhů. Zároveň jsou některé zvláště chráněné druhy předmětem ochrany dle práva Evropských společenství. Dle § 49 odst. 1 zákona o ochraně přírody je zakázáno zvláště chráněné rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je rovněž zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Pro tyto zakázané činnosti je nutné povolení výjimky. U zvláště chráněných druhů živočichů je dle § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody zakázáno škodlivé zasahování do přirozeného vývoje, zejména chytání, chov v zajetí, rušení, zraňování či usmrcování. Dále je zakázáno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje či výměny. Pro tyto činnosti je nutné povolení výjimky. Pro druhy, které jsou předmětem ochrany dle práva Evropských společenství, je nutné dále doložit, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany.

Metodiky sledování stavu jsou koncipovány tak, aby neovlivnily dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a aby do přirozeného vývoje živočichů bylo zasahováno jen v naprosto nezbytné míře. V některých případech zvláště chráněných druhů bezobratlých neexistuje pro samotné zjištění přítomnosti druhu jiné uspokojivé řešení, než je odchyt a sběr, ve výjimečných případech i usmrcení (a doprava) jedinců za účelem jejich determinace. V případě využívání pastí a sítí budou využívány jen ty živolovné (např. sklopce u savců, bariérové nádoby u obojživelníků, sítě u netopýrů a ptáků), ze kterých budou všichni živočichové po jejich determinaci vypuštěni zpět na místo odchytu. Při monitoringu nedochází běžně ke sběru rostlin, ani jejich částí, vyjma hub a mechorostů a lišejníků, u kterých je nutno, pokud nejsou determinovány bez pochyb na místě, aby byly sebrány, a následně dovezeny na odborné pracoviště k determinaci formou další odborné expertizy, jejich zbylé části pak nejsou zničeny, nýbrž dále drženy ve sbírce. Výjimky, potažmo souhlasy jsou požadovány pro úspěšné plnění zákonné povinnosti a neexistuje jiné uspokojivé řešení, jak docílit stejného výsledku (sběru dat a jejich analýzy ohledně druhů). Z podstaty věci - výkonu monitoringu - povolovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu druhů z hlediska ochrany, neboť zásah do základních ochranných podmínek druhů je vykonáván v naprosto nejnutnější míře. Četnost odběrů vzorků bude

poměrně nízká, lze tyto zásahy hodnotit jako malé a pro populace zvláště chráněných druhů nevýznamné.

KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ nenašel při posuzování záměru žadatele zásadní rozpor mezi požadavkem žadatele na provádění výše uvedených výzkumných a dokumentačních činností a zájmy na ochraně přírody. Veškeré činnosti dle této výjimky budou prováděny dle platných metodik žadatele odbornými pracovníky žadatele, se vzorky bude řádně nakládáno. Získaná data budou použita pro hodnocení stavu ochrany přírody, tyto činnosti jsou žadateli ukládány přímo zákonem (§ 78 odst. 5 zákona o ochraně přírody) a v případě sledování stavu evropsky významných druhů povinností reportingu k Evropské komisi. Získaná data budou sloužit pro další optimalizaci nástrojů ochrany přírody a následně ke zlepšování stavu přírody.

Krajskému úřadu není známo jiné řešení, které by umožnilo provádění monitoringu. Způsob odběru a držení vzorků dle podmínek tohoto rozhodnutí se jeví jako jediné možné řešení provádění monitoringu. Krajský úřad tak považuje neexistenci jiného uspokojivého řešení za prokázanou.

Krajský úřad po prostudování veškerých podkladů dospěl k závěru, že jsou splněny zákonem dané požadavky pro povolení výjimky, výjimka je v souladu s § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody písm. a) a d) zákona o ochraně přírody povolena v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť a pro účely výzkumu a vzdělávání. U druhů, které jsou předmětem ochrany dle práva Evropských společenství, bylo doloženo, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, monitoring těchto druhů je třeba provádět, činnosti budou vykonávány maximálně šetrně dle platných metodik. Povolena činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Jedná se v převážné části o pozorování, veškeré činnosti budou prováděny dle platných metodik, maximálně šetrně ke zkoumaným rostlinným i živočišným druhům. Vliv na dosažení nebo udržení příznivého stavu druhů bude minimální. Naopak lze předpokládat, že výzkumem budou získány poznatky a data, která v rámci dalšího využití povedou ke zlepšování ochrany a stavu druhů z pohledu jejich ochrany. Výjimku z ochranných podmínek dle § 50 zákona veškerých zvláště chráněných druhů živočichů lze pro provádění inventarizačních průzkumů a monitoringu povolit za podmínek, které jsou stanoveny ve výroku tohoto rozhodnutí.

Žadatel pro svůj záměr dále požaduje povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných území zařazených v kategorii přírodní rezervace, specifikovaných § 34 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody (zákaz sběru či odchytu rostlin a živočichů). Seznam zvláště chráněných maloplošných území pro účel tohoto správního řízení je uveden v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí.

Dle § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody může krajský úřad povolit výjimku v zájmu ochrany přírody. Jak již bylo konstatováno výše, jedná se o činnosti v zájmu ochrany přírody. Tyto činnosti jsou žadateli ukládány přímo zákonem (§ 78 odst. 5 zákona o ochraně přírody) a v případě sledování stavu evropsky významných druhů povinností reportingu k Evropské komisi. Veškeré činnosti budou prováděny šetrně, aby nedocházelo k ovlivnění zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněných území. Krajský úřad dospěl k závěru, že výjimku lze povolit.

Žadatel dále žádá o vydání souhlasu k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních rezervací a přírodních památek. Seznam zvláště chráněných maloplošných území pro účel tohoto správního řízení je uveden v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí včetně specifikace zřizovacím předpisem zakázaných činností, pro které je vydáván souhlas. Dle § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody krajský úřad vydává souhlas k činnostem, které jsou bližšími ochrannými podmínkami zvláště chráněného území vázány na takový souhlas. Seznam maloplošných chráněných území a činností v těchto chráněných

územích, které jsou vázány na předchozí souhlas krajského úřadu, je obsažen v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí. Jedná se zejména o vstup mimo cesty, sběr rostlin a odchyt živočichů či provádění průzkumů a výzkumů.

Veškeré činnosti budou prováděny šetrně, aby nedocházelo k ovlivnění zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněných území. Nehrozí poškozování těchto území. Krajský úřad dospěl k závěru, že souhlas lze žadateli vydat.

Žadatel dále žádá o vydání pověření dle ust. § 10 odst. 3 zákona o ochraně přírody k provádění monitoringu nebo inventarizace v jeskyních - Čertovy díry, Habrecká a Pod Šeptouchovem v souvislosti s výzkumem letounů. Krajský úřad dospěl k závěru, že pověření k monitoringu letounů z výše uvedených důvodů lze vydat.

Krajský úřad stanovil k výjimce podmínky, které zpřesňují a zabezpečují mimo jiné to, že povolení výjimky negativním způsobem neovlivní zájmy ochrany zvláště chráněných druhů, či vliv na dochovaný stav zvláště chráněných území, jejich předměty ochrany a dochovaný stav jeskyní. Výjimky jsou povoleny a souhlas je vydán pro přesně specifikovanou činnost – provádění výzkumu v ochraně přírody, tj. provádění potřebných inventarizačních přírodovědných průzkumů, monitoringu, dokumentací a šetření v ochraně přírody a ukládání, zpracovávání, vyhodnocování a poskytování dat v ochraně přírody. Krajský úřad chce být také informován o osobách, které budou monitoring provádět. Jakékoliv další využití tohoto rozhodnutí mimo tyto činnosti není možné. Podmínky o povinnosti šetrného chování řádně poučenými a odborně způsobilými osobami dle platných metodik pro tyto činnosti byly uloženy s ohledem na ochranu zvláště chráněných druhů a přírodního prostředí chráněných území a jeskyní tak, aby nedocházelo ke vzniku zbytečných škod. Platnost výjimky byla omezena dle požadavku žadatele.

Vzhledem k výše uvedenému souhlasil správní orgán ve výroku rozhodnutí s vydáním výjimek, souhlasu a pověření na dobu 5-ti let. Při dodržení ve výroku uvedených podmínek činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu předmětných druhů a zvláště chráněných území z hlediska jejich ochrany.

Toto rozhodnutí je vydáno z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a nenahrazuje povolení dle dalších právních předpisů ani souhlasy vlastníků.

Poučení o odvolání

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou podle § 81 správního řádu účastníci řízení do 15-ti dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (dle § 40 odst. 1 písm a) správního řádu se lhůta počítá ode dne následujícího po dni doručení) podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním u Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí. Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu.

V Jihlavě dne: 19. 12. 2019

Ing. Barbora Švíková
úředník odboru životního prostředí a zemědělství

Přílohy: Příloha č. 1 - Souhrnná tabulka zvláště chráněných druhů
Příloha č. 2 – Seznam zvláště chráněných území

Rozdělovník: Účastníci řízení – datovou schránkou:

1. Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
2. Obce na území Kraje Vysočina s výjimkou těch, které se nacházejí v CHKO